

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי יעקב-זאב פרידמן ז"ל

בן שושנה ויוסף

נולד בירושלים

בתאריך א' בכסלו תש"ב, 21/11/1941

התגורר בטירת צבי

התגייס בינואר 1959

שרת בחטיבת הצנחנים

נפל בעת מילוי תפקידו

בתאריך כ"ו בכסלו תש"ל, 6/12/1969

נקבר בהר הרצל

אזור: ד חלקה: 1 שורה: 1 קבר: 2
הותיר אחריו אישה הרה ובת

בן 28 בנפלו

קורות חיים

בן יוסף ושושנה. נולד ביום א' בכסלו תש"ב (21.11.1941) בירושלים, כבן למשפחה דתית, שנמנתה עם ראשוני תנועת "תורה ועבודה" בפולין. לפני עלותו ארצה היה אביו חבר בקבוצת-הכשרה בגליציה ומזיגה זו של תורה וחלוציות נתנה את אותותיה בנער יעקב-זאב. קיבה למד בבית-הספר היסודי-דתי "תחכמוני" וסיים את לימודיו היסודיים בבית-הספר הדתי "מעלה" בירושלים. עוד שנה למד בישיבת "בני-עקיבא" בכפר הרא"ה ובשובו לירושלים סיים את לימודיו התיכוניים במגמה הריאלית של בית-הספר התיכון-דתי "מעלה". מנעוריו היה חבר בתנועת הנוער "בני-עקיבא". תחילה היה חבר מן השורה ואחר-כך היה מדריך בה. חבריו והנהגת התנועה הכירו ביושרו, במסירותו ובכושר מנהיגותו. יעקב הגשים בעצמו את אשר ראה כאבן-בוהן למדריך -

המדריך חייב לשמש דוגמא אישית לחניכיו, אחרת אין הוא יכול לשמש מדריך. למרות עיסוקיו הרבים מצא לו יעקב זמן לעסוק בתורה, ולעתים מזומנות נהג להיכנס לישיבת "מרכז הרב" ולשמוע "שיעור", או לעבור על דף גמרא. בנוסף לכל אלה, דאג לתקינות גופו ואף מן הספורט לא משך ידו.

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

יעקב-זאב התגייס לצה"ל בינואר 1959 עם גרעין "נחלים" והצטרף לנח"ל. הוא עבר את מסלול האימון של נח"לאי, אימון מתקדם וקורס מ"כים (בו הצטיין מאד) ונשלח לשל"ת לקיבוץ טירת-צבי. תוך כדי שירות נשלח על-ידי ההנהגה הארצית של "בני-עקיבא" להיות מרכז סניף התנועה בצפון תל-אביב. לאחר השחרור החליט לקשור את חייו לקיבוץ, שב לקיבוץ טירת-צבי ולאחר זמן קצר נתקבל כחבר. בקיבוץ נטל על עצמו את תפקידי ההדרכה בחברת הילדים ואת ריכוז החברה כולה, תפקיד ששילב התחייבויות חינוכיות, ארגוניות ומשקיות. הוא ביטא את דעותיו המקוריות בביטאון הקיבוץ הדתי, במאמריו ב"עמודים", בביטאון "בני-עקיבא" - "זרעים" וגם בביטאון המשק - "הטירה". לשכבה הצעירה ארגן חוג לגמרא, לימד בו, השתתף בוועדות אחדות ואף עמד בראש ועדת החינוך. גם מן החקלאות לא משך את ידו, כי אהב את העבודה בכרם הגדול של הקיבוץ. לימים אף מילא את תפקיד מרכז ענף הכרם. בשנת תשכ"ה יצא יעקב ללמוד באוניברסיטה העברית בירושלים - באישור הקיבוץ. הוא למד בחוגי התלמוד והפילוסופיה. אולם רק שנה אחת למד, כי הקיבוץ דרש ממנו שיחזור ויקבל על עצמו תפקידים במשק. כעבור שנה אושר שובו ללימודים באוניברסיטה. בשנת הלימודים השנייה הוענק לו "פרס אפשטיין", הניתן למעולים ולוותיקים בחוג לתלמוד. בשנת תשכ"ט סיים יעקב את בחינותיו לקבלת התואר הראשון בחוג לפילוסופיה בציון מעולה. מורו לפילוסופיה ציין אותו כתלמיד טוב מאוד, דייקן ומבריק. הוא נועד על-ידי שאר המורים לפילוסופיה למשרה של אסיסטנט וכדי שיוכל להמשיך ללימודי התואר השני (מ.א.) העניקו לו מלגה. הקיבוץ הועיד לו, אחר שיסיים את לימודיו, את ההוראה בבית-הספר התיכון האזורי, כי הוא הוכיח את עצמו כאיש-הוראה מעולה. יעקב היה איש ספרא וסייפא: במלחמת ששת הימים השתתף בקרבות ירושלים וכיוון שהיה יליד-ירושלים היה לעזר למפקדיו בהנחיית הפלוגות דרך סמטאות-העיר אל אזור ההבקעה. בשעת פריצת שער שכם, כאשר היה בין הפורצים הראשונים, נפצע בגבו, בעינו וברגלו - וכאשר נערך מסדר-הניצחון של הצנחנים על הר-הבית הובל יעקב למסדר על גבי אלונקה וחובש הוצב לידו. לאחר שנרפאו פצעיו לא רצה לעזוב את הצנחנים ובמחצית נובמבר 1969 יצא לשירות מילואים במעוזים שעל גדות התעלה. הייתה זו תקופת חג החנוכה ויעקב הצטייד בנרות לחנוכייה ואמר להדליקם על גדות-התעלה. אור ליום ראשון, כ"ז בכסלו תש"ל (7.12.1969), נפגע יעקב-זאב באש אויב בעשותו בתפקיד מחוץ למעוז, סמוך לשפת התעלה. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים. הניח אישה בהריון ובת בת שנה - עדית.
חודשים אחדים אחרי שנפל נולדה בתו השניה - אלומה.

מפקדו כתב במכתב תנחומים לאשתו: "אתנו שחרר את ירושלים, עיר
הנצח ואתנו עבר תקופות אימונים ותעסוקות מבצעיות מפרכות - - יעקב
היה אחד החיילים המסורים והנאמנים ביותר בפלוגתו, אהוב ומקובל על
חבריו ומפקדיו ביחידה".

סיפור תולדות חייו ופועלו כלולים בספר "נזכור", בהוצאת האוניברסיטה
העברית בירושלים והסתדרות הסטודנטים שבה, בעריכת יהודה האזרחי;
ב"פנים אל פנים", גיליון טבת תש"ל, נדפסה כתבה עליו; כן נתפרסמו
כתבות ב"זרעים", ביטאון "בני עקיבא" (שבט תש"ל) וב"עמודים"; אחרי
נפלו הוציא הקיבוץ לאור חוברת בשם "קיבה" לזכרו; מאמר עליו
נתפרסם בחוברת "מלים ומעשים" בהוצאת מחלקת הנוער והחלוץ של
ההסתדרות הציונית העולמית; בהוצאת חברת הילדים של טירת-צבי
יוצא מדי שבוע עלון ללימוד פרשת השבוע לזכרו ולזכר שני חברי משק
אחרים שנפלו; קובץ מדעי-תורני בשם ספר זכרון ליעקב פרידמן ז"ל,
הכולל מאמרים תורניים-פילוסופיים שכתב ומאמרים מאת פרופסורים
ורבנים, יצא לאור בשנת תשל"ד, על-ידי המכון למדעי היהדות של
האוניברסיטה העברית.